FOTO: RADOSLAV BERNAT 2x, ARCHIV MĚSTYSE KŘTINY

Ocenění

Dvě dominanty

Křtiny nabízejí výjimečný web, ale i architekturu. Vedle Santiniho chrámu lze tak obdivovat i moderně pojatou mateřskou a základní školu oválného tvaru. Městys za ni získal Zlatou cihlu v soutěži Vesnice Jihomoravského kraje roku 2013, upřesňuje starosta František Novotný.

Ivana Jungová

Jak vznikla myšlenka na výstavbu základní školy?

Již v roce 1925 místní oprávněně požadovali novou školu, ale nebyly na to peníze. Řešení se tak objevilo až v roce 1992, kdy ve škole byl ředitelem Jiří Kovařík, který výstavbu moderní školy hodně prosazoval. Proběhla soutěž architektů a byl vybrán návrh Karla Doležala a Ludmily Kramolišové, který se začal uskutečňovat v roce 1997. Tři roky na to se budova školy slavnostně otevírala.

U základní školy byl také nově vytvořen komunitní sad, který v letošním roce získal čestné uznání za první místo v regionální soutěži. V čem je tento počin zajímavý?

Ocenění *Environmentální chlouba našeho regionu, aneb Čím jsme jedineční* jsme obdrželi mimo jiné za spolupráci městyse se spolky. Myšlenka vznikla u občanského sdružení Horní mlýn. Podařilo se jim uspět v žádosti o dotaci od nadace Via a městys doplnil finanční prostředky na úhradu povinné spoluúčasti. Na úřadě jsme při komunitním sezení vybírali vhodné odrůdy k vysázení. Zaměřovali jsme se přitom na původní odrůdy, ovocné stromy. Protože byl možný souběh dotací, zažádali jsme ještě krajský úřad o příspěvek na dovybavení. Komunitní sad slouží k výuce dětí. Každá třída si vybere dva stromy, o které bude pečovat. Uvažujeme ještě o tom, že by se tam vytvořila učebna v přírodě, pokud se nalezne pro takový záměr vhodný dotační titul. Děti by tak mohly mít v sadu částečně i výuku.

Byla součástí návrhu mateřská škola?

Zpočátku se s ní nepočítalo. Součástí školy je až poslední tři roky. Předtím fungovala v jiné budově. Se suterénem základní školy měli architekti jiné plány, které nevyšly proto, že nebylo dostatečné množství finančních prostředků. Po uplynutí doby udržitelnosti projektu zastupitelé tedy rozhodli o přestěhování mateřské školy do těchto prostor. Další mateřská škola vznikla ve spolkovém domě. Využívají ji děti z Březiny a Habrůvky. Poslední dobou rodiče přihlásili do školky přes třicet dětí a vyhovět jsme mohli jen sedmi žádostem. Zjistili jsme, že se nedostává místo právě pro děti z okolních obcí, které spadají do našeho společného školského obvodu. Křtiny těmto obcím tedy nabídly možnost zrekonstruovat si a pronajmout prostory ve spolkovém domě. Sousední Březina tak zde má detašované pracoviště a platí symbolické nájemné.

Je to dočasné řešení?

Mají smlouvu na šest let. Za posledních deset let se

v Březině hodně stavěly rodinné domy. Rodinám by nezbývalo nic jiného, než vozit děti do mateřské školy do Brna. Počet obyvatelů Březiny mohl narůst přibližně o dvě stě nebo tři sta lidí a není tam vybudovaná potřebná infrastruktura. Nová školka by přitom stála pět až šest miliónů korun, tak prostory zrekonstruované zhruba za milion se ekonomicky vyplatí.

V Březině není mateřská škola?

V obci sice školka je a sídlí v budově základní školy, ale kapacitně nestačí. Naproti tomu do školy chodí tak dvacet dětí. Byl tedy návrh, že by se zrušila, děti by jezdily do Křtin a naopak by v Březině mohla vzniknout velká školka. To se však neujalo. Starostům okolních obcí jsem i navrhoval, že by se mohl zakoupit školní autobus, třeba by ho podpořil i kraj. Provoz autobusu by stál čtvrtinovou částku, než nyní obce stojí provoz škol. Přitom žáci ve školách ve starších budovách ani nemohou mít takové zázemí, například na tělocvik docházejí do sokolovny. Na druhou stranu škola a školka patří do obce odnepaměti a je pochopitelné, že lidé chtějí, aby to tak zůstalo. K vesnici prostě patří. ■

Vítěz Webparády

Havaj párty i oživlá minulost

Nápaditost, kterou nás zaujal web městyse Křtiny, se promítá i do místního spolkového života. Kde jinde máte možnost oslavit Silvestr dvakrát do roka?

Ivana Jungová

Pokud se vypravíte do Křtin 23. července, cestu vám možná zkříží havajské tanečnice a o půlnoci temnou oblohu rozzáří světla z ohňostroje. Probíhá zde totiž netradiční událost. „Nápad vznikl zajímavým způsobem. V místním kalendáři vznikla chyba při tisku. Vedle data 23. července se omylem objevil Silvestr. Od té doby je tento den ve znamení *Silvestrovské havaj párty*. Je to poměrně úspěšná záležitost, letos vyšlo i počasí a zúčastnilo se tři sta lidí," upřesňuje starosta městyse František Novotný. V Křtinách funguje velké množství spolků, celkem bychom jich mohli napočítat dvanáct. O účast v nich je zájem, například skautů a skautek je osmdesát. Na akcích jako jsou *Den Křtin*, *Křtinská padesátka*, *Spolkový ples* či *Ostatková zábava* se přitom podílí většina z nich, od hasičů až po divadelní či taneční uskupení. Ochotníci ze sdružení KŘOVÝ (Křtinský ochotnický výkvět) každým rokem nastudují premiéru, kdy si sami píší scénáře i hudbu, ale připravují i takzvanou oživlou minulost. Na *Den Křtin* si oblečou kostýmy, rozestaví se po Křtinách a přehrávají různé tematické výstupy. Sdružení spolupracuje také se Správou jeskyní Moravský kras a v jeskyni Výpustek pořádají pro děti třeba *Mikulášskou nadílku*. Ostatně za společenský život městys získal *Modrou stuhu* v soutěži *Vesnice Jihomoravského kraje roku 2013* v Programu obnova venkova a také *Cenu naděje pro živý venkov* v soutěži *Vesnice roku 2012*. „Vznikl dokonce jakýsi zastřešující spolek. Všechny organizace spadají pod občanské sdružení Křtinské spolky, aby měly právní subjektivitu a mohly žádat o dotace," připomíná starosta. Na kulturním životě se podílejí také okolní obce, pod polovinou akcí je podepsána Habrůvka. Střídá se také místo, kde se pořádají hody. Ze společných akcí z po-

FOTO: RADOSLAV BERNAT 2x, ARCHIV MĚSTYSE KŘTINY 3x

slední doby lze zmínit koncert Elán revival. Sousedící obce Bukovina, Bukovinka, Habrůvka, Březina mají k městysu historicky blízko, neboť býval dříve střediskovou obcí. Navíc

Habrůvka a Křtiny byly jednou obcí, až po revoluci se oddělily a staly se tak samostatnými. „Obce i nadále společně řeší běžné záležitosti jako je vodovod či hřbitov. Zásobujeme je vodou z našeho vrtu a jedná se také o tom, že by k nám přešli na čistírnu odpadních vod. Obce, které u nás pohřbívají, se navíc na poslední rekonstrukci hřbitova finančně podílely. Vybíráme totiž deset korun za metr čtvereční, jedno hrobové místo na deset let přijde na tisíc korun. Můžeme tak počítat s šedesáti tisíci za rok. Taková částka by sama o sobě nestačila na větší opravy," uvádí František Novotný. Křtiny jsou zapojeny do Svazku vodovodů a kanalizací Boskovice a do Spolku pro rozvoj venkova Moravský kras. Posledně jmenovaný spolek má sídlo v Jedovnici, sdružuje dvacet šest obcí a působí v Místní akční skupině Moravský kras. Křtiny tak mohou z MAS Moravský kras získávat dotace. Podařilo se jim získat finanční prostředky například na zřízení posilovny, obnovu božích muk, kapličky, ale i na spolkové vybavení, pořízení lavice či pódia. Křtiny protíná několik poutních tras. Svatojakubská vede z Polska přes naše území až do španělského Santiaga de Compostela, městysem procházejí poutníci velehradští a také ti, kteří se vydají po poutních cestách svatého Martina, spojujících evropské kostely tohoto svatého. Z kratších tras mohou návštěvníci využít i *Radostnou cestu*, sestávající z osmi zastavení. Zásluhou bývalého děkana Tomáše Prnky byly v okolí udr-

žovány křížky a pomníčky. Zajímavostí je i *Barončino klekátko*, které bylo upraveno ve spolupráci se Školním lesním podnikem Masarykův Les Křtiny, vlastníkem zdejších lesů. V zámeckém parku byla letos nově odhalena socha, která připomíná Cyrila a Metoděje. „V roce 1663 vydal brněnský mnich z kláštera premonstrátů, kteří vlastnili zdejší farnost, knihu o Křtinách *Vallis baptismi*. Tam poprvé zazněl názor, že ve zdejším údolí, které nazval Údolím křtu, Cyril s Metodějem křtili pohany. Od té doby se tato informace traduje," připomíná Petr Švenda, vedoucí týmu webové prezentace Křtin. Řada pověstí se vztahuje i k nedaleké Býčí skále, kde se našly pozůstatky z doby bronzové, 1 500 let před Kristem.

Městys by postupně měl získat i novou podobu ve své centrální části. „Navázali jsme spolupráci s Fakultou regionálního rozvoje Mendelovy univerzity a studenti budou mít za úkol zpracovat svoji vizi úpravy středu městyse pro naši potřebu. Pokud získáme dotaci na zateplení obecního úřadu, chtěli bychom ho při té příležitosti navrátit do původní podoby, včetně

architektonických prvků na fasádě, jako jsou římsy, či historického stylu oken. Původně to byl hotel a byl postaven v podobném duchu, jako je poblíž stojící bývalá obecní škola," upřesňuje starosta městyse. Připraven byl i rozsáhlý projekt na přístupové komunikace k národním kulturním památkám za osmnáct milionů korun, který řešil prostranství za úřadem, včetně rozšíření parkovacích míst pro osobní auta i autobusy, výsadby stromů a vzniku odpočinkové plochy pro návštěvníky se stoly a lavičkami. Revitalizován měl být i současný park. Městys měl již zažádáno o dotaci na tento projekt z Regionálního operačního programu Jihovýchod, ale řešilo se odvolání podané těsně před nabytím právní moci územního rozhodnutí a dotace nebyla přidělena. A co dalšího Křtiny plánují? Modernizovány by mohly být učebny základní školy, a to počítačovou technikou a vybavením pro fyzikální a chemický kabinet. Také v tomto případě záleží ale na tom, zda se podaří získat finanční prostředky z příslušného dotačního titulu z Regionálního operačního programu. ■

Pilíře Křtin

Anděl na jedno kliknutí

Jakým směrem se budou ubírat internetové stránky Křtin a jak se městysu osvědčily sociální sítě?

Ivana Jungová

Vletošní Webparádě stránky Křtin nadchly porotce přehledností a také rozvržením stránek do sekcí *Pro občana*, *Pro turisty* a *Pro poutníky* (viz rubrika *Projekty* ve Veřejné správě číslo 14/2013). Uvažují ve Křtinách o zavedení diskusního fóra? „Otázkou je, jak by diskuse byla využívaná, při pohledu na některé stránky se mi zdá, že se většinou moc nediskutuje. Provoz fóra je značně náročný na správce, který ho moderuje. Diskuse také mohou sklouznout k osobním útokům," podotýká Marek Rada, správce webu. Martin Habáň z firmy, která navrhla design křtinských stránek, doplňuje: „Hodně se také spamuje a není jednoduché tomu zabránit, i při využití nástrojů, jako je captcha systém. Problémem také je, že často nejde ani tak o diskusi, ale pouze o kritiku. Za lepší způsob považuji, pokud dotyčný přijde s dotazem či připomínkou na zastupitelstvo, než aby zástupce obce sepisoval obšírná vysvětlení na internet." To potvrzuje i Marek Rada: „Fórum funguje spíše u větších měst, ale u vesnic je lepší dělat politiku na návsi, ostatně nejvíce podnětů člověk získá tím, že se s někým potká."

Trendy a inovace

Křtiny by chtěly zpřehlednit kalendář akcí. V nynějším pojetí aktualita s pozvánkou rychle zmizí, neboť je vystřídána novější zprávou. „Řešil by to kalendář, kde by bylo možné kliknout na datum a zjistit si akci na ten den. Na to, že jsme malá vesnice, se toho u nás hodně děje a tak je aktualita přesunuta do archivu příliš brzo," upřesňuje Marek Rada. I v současné době je ale možné vyčlenit jednu hlavní aktualitu, která je důležitější než ostatní, například advent, *Den Křtin*, a může tak zůstat v záhlaví delší dobu. Z akcí si můžete prohlédnout i fotografie, ať již na webu *Křtinského kalendáře*, provozovaného místními spolky, nebo na stránkách městyse v rubrice *Ze života obce – Stalo se*. Městys ale plánuje pro ně vyčlenit speciální rubriku *Fotogalerie*. Není však jednoduché sehnat vždy kvalitní snímky, úřad nemá fotografa, který by jim pravidelně dokumentoval kulturní a společenské události. Zajímavým grafickým prvkem jsou také obrázky v záhlaví, které na úvodní straně okamžitě upoutají pozornost. Marek Rada k tomu poznamenává: „Slouží vlastně jako výkladní skříň do městyse. K obrázkům vymýšlíme krátké slogany. Chtěli jsme přitom, aby Křtiny reprezentovalo na webu více věcí, nejenom hlavní dominanty, jako je Santiniho kostel, proto se zde mění několik obrázků." Nestálo by zato záhlaví udělat proklikávací? Podle Martina Habáně jdou weby trochu jinou cestou: „Klikat do záhlaví, to se dělalo spíše dříve. Takhle jsou to reklamní upoutávky na pilíře Křtin." Marek Rada by rád do budoucna na stránky umístil virtuální prohlídku kostela, propojenou s flashovou animací, aby si uživatel mohl zjistit podrobné informace k soše či fresce, tedy o jakého svatého se jedná či co daný výjev představuje. „Existuje diplomová práce studenta na Masarykově univerzitě, která se zabývá výzdobou kostela a ta by se dala využít. Aplikace by pak mohla být přístupná z tabletu či chytrého telefonu," upřesňuje Marek Rada. Přes léto byla rozšířena sekce *Pro poutníky*, přibyly informace o ostatních duchovních místech. Web poradí i v tom, jak se nejlépe dostat ze Křtin do centra Brna. Vybrat si můžete z varianty *Pěšky*, *Na kole*, *Integrovanou dopravou* či *Autem* a k dispozici je tak kompletní servis, včetně již nalezeného spojení, vyznačené trasy na mapě a dalších tipů. Zároveň je možné si mapu stáhnout do GPS navigací. Křtiny fungují již nějakou dobu také na sociálních sítích a lidé si to pochvalují. Z Facebooku se dostává čtyřicet procent uživatelů na stránky Křtin. Martin Habáň spatřuje největší výhodu v tom, že se daleko snáze šíří povědomí o akcích, jakmile na Facebooku dáte „sdílet" nebo „líbí se mi", objeví se na vaší zdi. Profil na Facebooku mají i další subjekty ve Křtinách, například Křtinský ochotnický výkvět – KŘOVÝ, občanské sdružení Horní mlýn, Skaut, Školní lesní podnik či zámek. Tím se informace o akcích propojí. „Facebook dělá mnohem jednodušeji to, co dělám jako správce, že se snažím sledovat internet, a když uvidím web, týkající se Křtin, umístím odkaz na stránky," dodává Marek Rada. „Koneckonců je na sociálních sítích i diskuse, která na webu není," uzavírá Martin Habáň. ■

FOTO: ARCHIV MĚSTYSE KŘTINY